

Zilele teatrului sătesc

Cea de-a patra ediție a întrecerii inter-județene „Zilele teatrului sătesc“, organizată de Centrul de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă din județul Argeș, s-a desfășurat, în acest an, la Leordeni, una dintre cele mai frumoase și mai bogate așezări din acest județ. Acțiunea se înscrie printre manifestările complexe prilejuite de faza de masă a Festivalului național „Cîntarea României“ și își propune să valorifice piesele ce înfățișează transformările înnoitoare petrecute în satul socialist, să oglindească noile condiții de muncă și de viață, diversificarea producției agricole, procesul de urbanizare ce are loc, în acești ani, în mediul rural.

La actuala ediție au participat 15 formații teatrale de amatori ale căminelor culturale, reprezentînd 12 județe ale țării. Ceea ce merită a fi relevat, cu precădere, este varietatea repertorială, ca și cea a mijloacelor de expresie înfățișate în spectacolele ridicate pe scena frumosului cămin cultural din Leordeni.

Majoritatea formațiilor au optat pentru comedie; desigur, nu pentru comedia gratuită, ci pentru satira demascatoare, pentru ironia, mai mult sau mai puțin disimulată, destinată să condamne năravuri și neajunsuri, ce se mai pot întîlni în relațiile sociale actuale. Acest repertoriu de comedie a inclus cunoscutele scrieri *Navetiștii* și *Detectivul comunal* de Ion Băieșu, *Picătura de vin* de Gheorghe Vlad, *Patru cuscri și-un flăcău* de Virgil Puicea. Au fost, însă, și lucrări realizate într-un ton grav, dezbateri serioase asupra unor probleme și frământări prezente în procesul de transformare a oamenilor, a conștiințelor. Vom aminti, dintre acestea, *Mi-am cumpărat un bătrîn* de Aurel Storin, *Casa părintească* de Aurel Gheorghe Ardeleanu, *Seara în fața cerului* de George Genoiu.

Un capitol important al opțiunii repertori-ale a fost reprezentat de autorii neprofesioniști, condeieri ce stăpînesc mai puțin mijloacele de expresie literară, dar buni cunoscători ai mediului în care trăiesc și muncesc și în măsură să-l înfățișeze în mod veridic. Ei au fost reprezentați prin încercări precum *Familia Vrăbie* de Gheorghe Vasilescu, instructorul artistic al formației din comuna

Moșna, județul Sibiu, sau *Ghimpele*, text ce poartă semnătura lui Mircea Enescu, realizat de formația de teatru a căminului cultural din Scărișoara, județul Olt.

Opt femei din Ciumăfaia, sat din județul Cluj, opt femei trecute de prima tinerețe, s-au ambiționat să-și creeze singure un spectacol, inspirat chiar din viața satului respectiv. A fost ceea ce se numește un spectacol de „teatru nescris“; avînd, adică, scheletul scenariului în prealabil dezbătut și stabilit împreună, dar rolurile lăsate a fi compuse de fiecare interpretă, după propriile ei vederi. O notă importantă: tot ele interpretează, în travesti, și rolurile bărbătești. S-a ajuns, astfel, la o veritabilă întrecere pentru replica expresivă, pitorească, împănată cu zicale și vorbe de duh. Spectacolul femeilor din Ciumăfaia, intitulat *Comoara din ladă* (cinstit cu premiul I și cu premiul special pentru originalitate) reprezintă o dezbateră sinceră și deschisă asupra unor aspecte de etică cetățenească, asupra răspunderii familiei față de viitorul și fericirea copiilor; a fost un spectacol cu adresă directă, chiar dacă faptul de viață s-a lăsat supus cerințelor formei artistice. În final, spectatorii sînt invitați să-și spună cuvîntul; se subliniază, astfel, rolul opiniei publice în rezolvarea problemelor de viață ale micii colectivități în mijlocul căreia trăiesc.

De succes s-a bucurat și spectacolul formației de teatru a căminului cultural din Sușeni, județul Argeș, cu piesa *Seara în fața cerului*, apreciat pentru atmosfera creată. În care fiorul liric se împletea cu dramatismul, precum și pentru autenticitatea interpretării rolurilor. Remarcabilele spectacole au prezentat apoi formațiile teatrale din Laza, județul Vaslui (cu aceeași piesă, *Seara în fața cerului*), din Măneciu, județul Prahova (*Picătura de vin*), din Mogoșani, județul Dimbovița (*Ochiul babei*, o prelucrare după povestea lui Creangă, *Soacra cu trei nurori*), din Berevoiești, județul Argeș (*Patru cuscri și-un flăcău*).

Întreaga manifestare a fost bine primită de public, ca și de juriul specialiștilor; ea a dovedit o creștere numerică și calitativă a potențialului artistic al genului, fapt concretizat de numeroasele premii decernate, precum și de cele patru diplome de merit acordate formațiilor ce au dovedit calități deosebite.

Cu toată strădania organizatorilor (gazde primitoare, a căror inițiativă se dovedește laudabilă), din păcate, s-au ivit unele neajunsuri în desfășurarea manifestării. Deși și-au anunțat participarea, unele formații, cum este aceea din Zăvoaia, județul Brăila, nu s-au mai prezentat (fără ca să prevină, măcar), iar altele (cea din Scărișoara, județul Olt) au

sosit cu o zi mai târziu față de data programată, producând, astfel, perturbații în desfășurarea spectacolelor. S-ar mai putea obiecta selecția neexigentă făcută de unele județe, ale căror formații reprezentative s-au arătat la un nivel modest.

Apreciind manifestarea, în ansamblu, sîntem convingi că experiența acumulată acum va duce la rezultate și mai bune în viitoarele ediții, atît în privința conținutului și a calității textelor prezentate, cit și la capitolul realizării artistice.

Mihai Crișan

„Pontica“ și „Cibinium“

„Pontica“ — Dialog cultural cu viața (Constanța); „Cibinium“ — Contribuții sibiene la dezvoltarea culturii și progresului țării (Sibiu); „Ođă eroilor neamului“ (Bacău); „Luna culturii și educației socialiste“ (Hunedoara); „Zilele culturii la Reșița“ — iată numai cîteva dintre amplele manifestări organizate în județele țării, adevărate demonstrații inaugurale ale forțelor și talentelor artiștilor amatori, în cadrul marelui Festival național „Cîntarea Românicii“.

Am urmărit două dintre aceste manifestări: „Pontica“ (a IX-a ediție) și „Cibinium“ (a VI-a ediție). Ele se pot, pe bună dreptate, considera contribuții semnificative la promovarea creației artistice populare, semne viguroase de participare a maselor la viața politică și culturală a societății noastre. Ambele manifestări, ca și cele din alte județe, au fost dedicate centenarului Independenței de stat a țării noastre.

„Pontica“ — Dialog cultural cu viața a înscris, printre altele, în programul său, un interesant simpozion despre semnificațiile Monumentului de la Adamclisi în istoria poporului român. În cadrul acestui simpozion a fost prezentat spectacolul cu piesa *Tropaeum Traiani*, de poetul și dramaturgul constănțean Grigore Sălceanu, în interpretarea actorilor Teatrului Dramatic din Constanța. Sub genericul „Ponticeii“ a avut loc și premiера piesei dramaturgului constănțean Eugen Lumezianu, *Tatăl nostru uneori* — piesă cu un subiect de actualitate: etica familiei în societatea socialistă. Tot pe scena Teatrului din Constanța, actorii ai scenei-gază, alături de echipele artistice de amatori, au prezentat spectacolul *Laudă acestui pămînt*, montaj de cîntece, dansuri populare românești și recitări de poezie patriotică.

Concursul de interpretare „Iubirea mea, pămîntul românesc“ a relevat, apoi, recitatori de talent recrutați din rîndul oamenilor muncii, sprijiniți și îndrumați de artiști profesioniști de la instituțiile teatrale din Constanța. Dealtfel, pe această linie, Teatrul Dramatic din Constanța a luat unele inițiative ce se cuvin a fi notate: microstagioni permanente în cîteva localități din județ, spectacole urmate de dezbateri în marile întreprinderi industriale, întîlniri între actori și muncitori, patronarea unor echipe artistice de amatori de la cluburile muncitorești. Actorii teatrului constănțean au fost repartizați ca îndrumători la echipele teatrale de amatori; în afara unor îndrumări de specialitate, actorii teatrului joacă ei înșiși, alături de amatori, în spectacole, pe scenele din întreprinderi și de la sate. Asemenea acțiuni sînt menite să dea un și mai puternic impuls activității artistice teatrale a amatorilor.

★

În orașele și satele județului Sibiu, peste zece mii de artiști amatori au participat la Festivalul „Cibinium“. Pentru a veni în ajutorul acestora, Centrul de îndrumare județean a difuzat, sub forma unei culegeri, editată și tipărită pe plan local, o suită de șapte piese, în limbile română și germană, semnate de creatori de pe aceste plaiuri: *Cineva trebuie să piardă* de Gheorghe Stoica, *Bucuria de a trăi* de Amelia Popa, *Accident de circulație* de Richard Beckner, *Prietenă prin corespondență* de M. Meithert și altele. Acestea, ca și altele, au fost prezentate pe scenele multor cămine culturale; artiștii amatori din Bazan au prezentat, de pildă, piesele *Schimbul* de Aurel Storin și *Examenul de dinaintea examenelor* de Al. Mirodan, iar cei din Moșna au prezentat lucrarea, inspirată din noile realități ale comunei, *Familia Vrabie*, scrisă și pusă în scenă de directorul școlii de aici, Dumitru Vasilescu.

Concursul de creație literară „Independența — arc peste timp“ a favorizat descoperirea de noi talente și îmbogățirea repertoriului formațiilor artistice de amatori cu noi creații izvorîte din viața nouă a poporului nostru.

La loc de cînte în programul Festivalului „Cibinium“ s-a înscris premiера piesei de actualitate *Aceste anotimpuri și cărări*, a scriitorului sibian Eugen Onu, prezentată de Teatrul de Stat din Sibiu.

★

Cele două manifestări, din județele Constanța și Sibiu, devenite tradiționale, au cuprins și multe alte acțiuni politice și culturale, de natură, pe de o parte, să pună în valoare tradițiile culturii noastre populare, iar, pe de altă parte, să înfățișeze, prin creații noi, cu un bogat conținut de idei, viața și preocupările majore ale constructorilor socialismului în patria noastră.

Stan Vlad